

12. BÖLÜM

AĞRI TEDAVİSİNDE GÜNCEL YAKLAŞIM: MULTİMODAL ANALJEZİ

Serpil YÜKSEL¹

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu bölüm sonunda okuyucu;

- Multimodal analjeziyi tanımlar.
- Multimodal analjezinin kullanım amacını bilir.
- Multimodal analjezi uygulama yollarını bilir.
- Multimodal analjezide kullanılan farmakolojik yöntemleri ve etkilerini bilir.
- Multimodal analjezide kullanılan farmakolojik olmayan yöntemleri ve etkilerini bilir.
- Koruyucu analjezinin cerrahi girişim kaynaklı ağrıyı önlemedeki etkisini tanımlar.
- Akut ve kronik ağrının tedavisinde kullanılan multimodal analjezi protokollerine örnekler verebilir.
- Multimodal analjezide hemşirenin rolünü tanımlar.

¹ Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği AD
yukseiserpil1977@gmail.com

profesyonelleri, ağrı kontrolünde en güncel ve en etkili yöntemi uygulamakla yükümlüdür. Mevcut literatür, farklı etki mekanizmalarına sahip ilaç ve yöntemlerin birlikte uygulanmasına olanak sağlayan multimodal analjezinin, dengeli ve kaliteli analjezi sağladığına, hasta konforunu artırdığına ve ciddi yan etkilere neden olan opioidlerin tüketimini azalttığına dair kanıt temelli bilgi sağlamaktadır.

KAYNAKLAR

1. Yılmaz Şenyüz K, Koçaşlı S. Cerrahi sonrası ağrıda multimodal analjezi ve hemşirelik yaklaşımı. *Sağlık Akademisyenleri Dergisi*, 2017, 4 (2), 90-5. Doi:10.5455/sad.13-1491818424
2. Choi E, Nahm FS, Han WK, et al. (2020). Topical agents: a thoughtful choice for multimodal analgesia. *Korean J Anesthesiol*, 73(5):384-393. Doi: 10.4097/kja.20357
3. Sherman M, Sethi S, Hindle AK, et al. (2020) Multimodal pain management in the perioperative setting. *Open Journal of Anesthesiology*, 10, 47-71. Doi: 10.4236/ojanes.2020.102005
4. Miller-Saultz D. (2020). Pain. MM Harding, J Kwong, D Roberts, D Hagler, C Reinisch (Eds). *Lewis's Medical-Surgical Nursing Assessment and Management of Clinical Problems in* (p.102-126). St. Louis Missouri: Elsevier.
5. Farrell M, Tambree K. (2017). Pain Management. M Farrell (Ed). *Smeltzer & Bare's Textbook of Medical-Surgical Nursing in* (p. 202-228). Philadelphia: Wolters Kluwer Health.
6. Kara İ, Çiçekçi F. (2017). Multimodal analjezi. *Türkiye Klinikleri J Anest Reanim-Special Topics*, 10(2),150-153.
7. Polomano RC, Fillman M, Giordano NA, et al. (2017). Multimodal analgesia for acute postoperative and trauma-related pain. *Am J Nurs*, 117(3 Suppl 1), S12-S26.
8. Gudin JA. (2012). Opioid therapies and Cytochrome P450 interactions. *Journal of Pain and Symptom Management*, 44 (6 Suppl), S4-S14. Doi: 10.1016/j.jpainsymman.2012.08.013
9. Alptekin A. (2017). Postoperatif ağrı tedavisinde analjezik dışındaki ilaçlar. *Türkiye Klinikleri J Anest Reanim-Special Topics*, 10(2),121-130.
10. Ayhan H. (2020). Postoperatif Ağrı Yönetimi. N Gürhan, Ş Yaman Sözbir, Ü Polat (Eds). *Hemşirelik Alanında Kullanılan Kavram Beceri ve Modeller* (s.333-342). Ankara: Ankara Nobel tıp Kitabevleri.
11. Arumugam S, Christine SML, Chamberlain RS. (2016). Use of preoperative gabapentin significantly reduces postoperative opioid consumption: a meta-analysis. *J Pain Res*, 9, 631-640. Doi: 10.2147/JPR.S112626
12. Polomano RC, Fillman M. (2017). Pain. SL Lewis, L Bucher, MM Heitkemper, MM Harding (Eds). *Medical-Surgical Nursing in* (p.102-128). St. Louis Missouri: Elsevier.
13. Yazıcı G, Kayserilioğlu G. (2020). Cerrahi Sonrası Hızlandırılmış İyileşme Protokolleri. N Gürhan, Ş Yaman Sözbir, Ü Polat (Eds). *Hemşirelik Alanında Kullanılan Kavram Beceri ve Modeller* (s.317-331). Ankara: Ankara Nobel tıp Kitabevleri.
14. Kefeli Çelik H, Doğanay Z. (2020). Postoperatif Ağrı Kontrolü. AC Kutluk, Gürsoy S (Eds). *Göğüs Duvarı Hastalıkları ve Cerrahisi içinde* (s.279-296). İstanbul: Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği.
15. Mariano ER, Schatman ME. (2019). A commonsense patient-centered approach to multimodal analgesia within surgical Enhanced Recovery Protocols. *J Pain Res*, 12, 3461-3466. Doi: 10.2147/JPR.S238772
16. Shimia M., Parish M., Abedini N. (2014). The effect of intravenous paracetamol on postoperative pain after lumbar discectomy. *Asian Spine J*, 8(4), 400-404. Doi: 10.4184/asj.2014.8.4.400
17. Nir RR, Nahman-Averbuch H, Moont R, et al. (2016). Preoperative preemptive drug administration for acute postoperative pain: a systematic review and meta-analysis. *Eur J Pain*, 20(7):1025-1043. Doi:10.1002/ejp.842

18. Elkassabany N, Cai LF, Mehta S, et al. (2015). Does regional anesthesia improve the quality of postoperative pain management and the quality of recovery in patients undergoing operative repair of tibia and ankle fractures? *Journal of Orthopaedic Trauma*, 29(9), 404-409. Doi: 10.1097/BOT.0000000000000344
19. Özveren H. (2011). Ağrı kontrolünde farmakolojik olmayan yöntemler. *Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi*, 18, 83-92.
20. Lin PC, Lin ML, Huang LC, et al. (2011). Music therapy for patients receiving spine surgery. *J Clin Nurs*, 20(7), 960-968. Doi: 10.1111/j.1365-2702.2010.03452.x
21. Joshi GP, Schug SA, Kehlet H. (2014). Procedure-specific pain management and outcome strategies. *Best Pract Res Clin Anaesthesiol*, 28(2), 191-201. Doi: 10.1016/j.bpa.2014.03.005
22. Lee BH, Park JO, Suk KS, et al. (2013). Pre-emptive and multi-modal perioperative pain management may improve quality of life in patients undergoing spinal surgery. *Pain Physician*, 16(3), E217-E226.
23. Dahl JB, Kehlet H. (2011). Preventive analgesia. *Curr Opin Anaesthesiol*, 24(3):331-338. Doi: 10.1097/ACO.0b013e328345afd9
24. Devin CJ, McGirt MJ. (2015). Best evidence in multimodal pain management in spine surgery and means of assessing postoperative pain and functional outcomes. *J Clin Neurosci*, 22(6), 930-938. Doi: 10.1016/j.jocn.2015.01.003
25. Gudin JA, Brennan MJ, Harris ED, et al. (2018). Reduction of opioid use and improvement in chronic pain in opioid-experienced patients after topical analgesic treatment: an exploratory analysis. *Postgraduate Medicine*, 130(1), 42-51. Doi: 10.1080/00325481.2018.1414551
26. Argoff CE, Albrecht P, Irving G, et al. (2009). Multimodal analgesia for chronic pain: rationale and future directions. *Pain Medicine*, 10(Suppl 2), S53-S66. Doi: 10.1111/j.1526-4637.2009.00669.x
27. Kalso E. (2011). The Vicious Circle in chronic pain management: balancing efficacy and adverse effects. *Current Medical Research and Opinion*, 27(10), 2069-2071. Doi: 10.1185/03007995.2011.619436